

TABVLA RECITATIONVM

IN
ACADEMIA LVDOVICIANA
PER SEMESTRE HIBERNVM
A DIE XVI. OCTOBR.

CICRCCLXXX.

INCHOANDARVM.

RECTOR
ACADEMIAE LVDOVICIANAE
D. IOHANNES GEORGIVS
BECHTOLD
CVM SENATV.

Quacunque *Commilitones aestumarissimi*, a criticis aut potius hypercriticis contra praecipuam in fabula illa, cui prae caeteris *Terentius* nominis immortalitatem debet, in *Hautontimorumenos* personam, *Menedemum* nempe eiusque mores prolati sunt, satis superque nuper V. C. *Briegleb*. Professor Coburgensis, singulari libello refutauit. *Menedemum*, cui primas partes poetæ dare libuit, minus probari censoribus litterariis, atque *Chremetem* illo longe inferiorem omnibus arridere nunquam non mirari sumus. Celeberrima ista verba: *Homo sum, humani nihil a me alienum esse puto*, ita fauorem lectorum conciliare solent, vt *Chremetem* illum tanquam exemplar humanitatis atque amicitiae adamare atque collaudare consueuerint. Quum consolando, consilio, re iuuari, ab eodem *Menedemum*, quum fors parentis infelicissimi lacrimas ei excusat: cum omni amore dignum censem, cuius exemplo nos doceri contendunt, quomodo amicis atque aequalibus inserviamus, & socii sumus in negotiis. *Menedemo*, qui non se ipsum tantum maceret, sed etiam odio in vniuersum genus humanum, tanquam alter Timo, flagret, oppositum esse a poeta *Chremetem*, virum leuissimum atque amicissimum, arbitrantur. Quod si vero *Terentius* eo consilio *Chremetem* effinxerit, vt admiratione atque imitatione eum exhiberet: omnes, qui fabulas scenicas cum morum disciplina congruere debere acrius vrgent, iure meritoque poëtam reprehenderent. Viros reverentia dignos a poëtis comicis spectatoribus deridendos dari, id scilicet est, quod philosophi nunquam non inique tulcrant. Iam vero in eo praecepium fabulae argumentum versatur, quod *Chremes*, foris, vt aiunt, oculatus, domi caecus, aliena melius videat, quam sua, atque insciens filio pecuniam numeret, quam ad meretrem perferat. Quare *Menedemus* hoc de eo iudicium tulit:

Quae sunt dicta in stultum, caudex, stipes, asinus plumbeus,
In illum nihil potest; nam exsuperat eius stultitia haec omnia;

Ex in Sc. I. Act. V. ille monitor atque praemonstrator *Chremes* summo habetur ludibrio. Quum fata *Menedemi* scria satis sint, atque vel misericordiam moueant, astutia *Syri*, qua *Chremeti* illudit, sola, vt vera comoedia haec fabula sit, effecit. Commixtos scilicet virtutibus vitiisque mores *Chremetis* esse, lectores plerique haud animaduertunt. Omnia, quae *Clitipho* peccat, culpa patris enenunt, qui quidem optimis eum praeceptis imbuit, at, (Act. I. Sc. III.) ubi plus paulo adhibet, sua iuvenilis aetatis facinora ipse narrat. Non tam humanum, quam rerum alienarum, eorumque, quae nihil ad eum attinent, nimis sollicitum esse *Chremetem*, exinde putet, quod filiolam non expositam solum (Act. IV. Sc. I.) sed & intercentam voluerit; quod in uxorem facius sit atque truculentus (dicens v. c. Certo scio, te inscien-
tem

tem atque imprudentem dicere ac facere *omnia*, & Act. V. Sc. II. Filio nihil est vitii relatum, quin sit & idem tibi) quod denique, secus ac *Menedemo*, consiliatus fuerat, ignorare filio tam pertinaciter recusat, vt *Menedemus* dicere cogetur:

Enim vero Chremes nimis grauiter cruciat adolescentulum
Nimisque inhumane.

Hominem tam lenem erga alios, erga suos atrocem *Terentius* merito exagitauit, atque infortunio summo mactauit. — Verum missis rebus scenicis, ad seria transcamus, atque commendemus *Vobis*, *Commilitones aestuatisissimi*, locupletissimum praelectionum hibernarum indicem. Quibus ut frequentes atque attenti interesse velitis, horcaturis transferre ad *Vos* licet illa *Ciceronis* in prooemio librorum de *Officiis*: Discite a viris scientiarum peritis, & discite, quamdiu vultis, tamdiu autem velle debetis, quamdiu *Vos*, quantum proficiatis, non poenirebit.

LECTIONES THEOLOGICAE.

D. IO. HERMANNVS BENNER, Acad. Senior. Praescripto clementissimo obligamur ad aperiendum *Collegium catechetico - practicum*; cui morem geram, *Exegesin* dabo in priorem ad *Timothaeum*. Forte desinent ciues nostri *cursoria* confundere cum *exegeticis*. In theologia dogmatica & actiua, *spurium* a *puro* disserere perget. Horae ad legendum sunt XI-XII, IV-V.

D. IOH. GEORG. BECHTOLD. Hora VIII. b. *HEILMANNI* theologiam dogmaticam, hora VIII. *Ven. LESSII* theologiam moralem, hora ead. diebus Mercurii & Saturni epistolas *PAVLII* ad *Philippenses* & *Thessalonicenses* interpretabitur; ea, quae per hebdomadem prolata fuere, in fine hebdomadis amico colloquio, cum auditoribus instituendo; breviter repetitur. Hora X. post explicata superiori semestri artis catecheticae praeepta, nunc scholas catechetico-practicas aperiet, ad demonstrationem pro veritate religionis Christianae, ante aliquot hebdomadas absolvat; iussu superiorum denuo ordiendam, aequa paratus, ac ad exercitia disputatoria, sive publica optentur, sive privata.

D. LUDOVICVS BENIAMIN OUVRIER. Hor. VIII-IX. theolog. polemicam ad compendium suum, IX-X. dogmaticam duce D. Danouio, X-XI. moralem praeente D. Lessio docebit. Homileticum theoretiaco practicum diebus Mercurii & Saturni hor. VIII-IX. & hora, quae satis commoda erit examinatorum in theolog. dogmaticam instituet.

LECTIONES IURIDICAE.

D. IO. CHRISTOPH. KOCH *Pandectas* hor. IX-X. & XI-XII., *ius canonicum* & *ecclesiasticum Protestantium* hor. X-XI., *ius criminale* hor. II-III. sex per hebdomadem diebus docebit, visurus compendiis I. H. & G. L. BOEHMERORVM & suis Institutionibus iur. crim. Ad collegium examinatorum & disputatorum quoque paratus est.

D. CHRISTIANVS HARTMANNVS SAMVEL GATZERT. Hor. VIII-IX. *Ius feudale*; hor. III-IV. *Ius Germanicum priuatum*; hor. IV-V. *Ius publicum S. R. I.* horaque alia commoda *Praxin iuridicam* cum *theoria Processus* tradet.

D. LUDOVICVS IVLIVS FRIDERICVS HOEPFNER. Per semestre hiemale hora VIII-IX. institutiones iuris ciuilis ex *Heineccii* libello, a se edito, explanabit; Hora X-XI. *ius naturae* & *gentium* ex suo libro proponet. Hae priuatae erunt lectiones. *Publice* antiquitates iuris docebit, & examinatorias scholas aperiet; horis, quae Auditoribus commoda videbuntur.

D. HELVICVS BERNHARDVS IAVP hora VIII - IX. collegium practicum denuo aperiet. Hora X - XI. ad RÜTTERI nou. epitom. processus imperii Edit. nouiss. de a. 1777. commentabitur. Eodem duce hora II - III. ius publicum, hora IV - V. historiam imperii tradet, ad recitationes quoque iuris priuati illustrium iterum insituendas paratus.

LECTIONES MEDICAE.

D. IO. WILH. BAVMER, Med. Prof. primar. hor. X. diebus D. & Z. & Qis in Medicinam suam forensem commentabitur. Eadem hora, diebus Qii & Hni, ex optione Dn. Auditorum, vel Politiam medicam, vel Diaeteticam, ad sua praecipita typis edita, docebit. Hora XI. singulis diebus profestis Pathologiam & Therapiam speciales, praeeunte Dn. Plattnero in arte medendi singulis morbis applicata, proponet.

D. CHRISTOPH. LVOVICVS NEBEL. Med. P. P. O. Chirurgiam ex Platneri institutionibus hora XI - XII. Artem obstetricalem ex Steinii compendio hora III - IV. Praecepta de oculorum morbis hora auditoribus commoda, ex propriis schedis tradet.

D. IO. LVD- FRID. DIETZ. Prof. Med. Ord. Physiologiam, praeeunte Hallero H. IX - X. H. X - XI. Osteologiam ac Myologiam, duce Plenckio, explicabit. Anatomiam practicam consuetis horis docebit. Examinatorium quoque Anatomico-Physiologicum offert.

D. CAROL. GVIL. CHRISTIAN. MULLER, h. X - XI. Materiam medicam secundum b. Linnei epitomen, h. XI - XII. Mineralogiam, h. I - II. Physicam ad filum Beccmanniani libri, h. II - III. Chemiam experimentalem, tradet. Publice d. Q. & H. h. VIII - IX. historiam medicinae litterariam enarrabit.

LECTIONES PHILOSOPHICAE.

ANDREAS BOEHM. Log. Met. & Math. P. P. P. Bibliothecae acad. Praef. Hora II. mathefin puram praeeunte WOLFIO im Auszuge aus den Anfangsgründen. Hora IV. logicam, Hora V. metaphysicam secundum compendia a se edita docebit. Collegium priuatissimum in mechanicam sublimiorem continuabit. Bibliothecam publicam tempore consueto aperiet.

IO. CHRISTOPH. FRIED. SCHVLZ, LL. Or. P. P. O. hor. X - XI. Marcum & Epist. Papilli ad Ephesios interpretabitur. H. XI - XII. Theologiam moralem ex Lefatio praecepit — linguae anglicanae fundamenta docebit, publ. I - II. — priuatissimas lectiones continuabit. —

D. CHRISTIANVS HENRICVS SCHMID, Prof. Poef. & Eloquentiae. Publice Hor. III - IV. Libros de Officiis, Laelium s. de amicitia atque Catonem s. de senectute Ciceronis illustrabit. Priuatim IV - V. Encyclopaediam scientiarum omnium duce Sulzero enucleabit V - VI. Antiquitates Romanas e libello celeb. Heynii enarrabit; ad tradenda Rhetorices & Poetics elementa paratissimus.

HENR. MART. GODOFR. KOESTER Hist. P. P. O. Hora VIII. Historiam statuum Europae ad Comp. proprium, hor. X. Historiam literariam ad Comp. Baumannianum, hor. XI. Historiam vniuersalem ad Comp. proprium, docebit, ad Praelectiones in Historiam ecclesiasticam, Imperii Procerum, Statisticam, Heraldicam, Philosophiam moralem paratus.

LECTIONES OECONOMICAE.

IO. AVGVSTVS SCHLETTWEIN semestri hiberno explicabit hor. X-XI. *Ius naturae & gentium* duce Achenwallio; hor. XI-XII. *Oeconomiam politicam s. uniuersas disciplinas camerales* secundum proprium systema; Hor. III-IV. *Notitiam rerum publicarum praecipuarum s. die Statistik*, secundum proprium filum; Hor. IV-V. *Technologiam* duce Beckmanno; iis quoque operam suam consecraturus, qui *scientiam monetariam politicam*, aut *doctrinam de domanis, regalibus, & contributionibus*, desiderant, aut *ingenia sua laboribus practicis exercere* cupiunt.

D. IO. WILH. BAVMER, hor. IX. diebus D. & V. & X. chemiam docimasticam, duce Dn. Gellert, in den Anfangs-Gründen zu der Probier-Kunst, tradet. Eadem hora, diebus XII & Hni, fundamenta sua hydrographiae subterraneae, typis prostantia, explicabit. Processus docimasticos horis diei Hni pomeridianis, in laboratorio suo, instituet.

D. IO. LVD. FRID. DIETZ. Medicinam Veterinariam ad finem perductam, ad fidum Compendii Erxlebiani, hora auditoribus commoda, denuo publice tradet.

IOH. PHIL. BREIDENSTEIN, Oeconomiae ruralis & Rei calculatoriae cameralis P. P. O. Hora X. Oeconomiam ruralem, ad praecepta Succouii, quinques per Hebdodem, ita docebit, ut nonnunquam dicta & audita examinaturus, quae pro laudanda DD. AA. diligentia, superfieri possunt; Horas, eorum, quae ex urbana oeconomia rurali maximopere inferuiunt, expositioni, impensurus sit. Rei Calculatoriae cameralis fundamenta, Wiedeburgio duce, quater per septimanam, Hora II. Arithmeticam Theoretico-practicam autem Hora commoda enodabit.

GEORG. FRID. WERNER hora auditoribus commoda quatuor per hebdodem diebus iis praelectiones offert, qui Geometriae practicae per instans semestre aestuum in campus excendae sese accingere cupiunt; praeter theorematata igitur eum in finem necessaria praefertim regulas delineandi computandi, diuidendi &c. figuratasque ichnographias conficiendi artem auditoribus tradet.

LECTIONES EXTRAORDINARIAE.

IOANNES CHRISTIANVS DIETZ, SS. Theolog. Profess. publ. extraord. Hora X. pomeridiana collegium exegetico practicum in epistolam diuini Paulli ad Colosenses instituet. In collegis curforiis aut fundamentalibus ebraicis, & græcis, alternis nimirum vicibus aperiendis, hora II. pomeridiana, operam suam pollicitatur.

D. IOAN. WILH. CHRISTIAN. BAVMER, Med. Prof. Publ. Extraordinarius, Hor. III-IV. pom. Physiologiam, praeente b. m. Illustr. Hallero, in primis lineis physiologiae, proponet, iconibusque probatissimorum auctorum anatomicis illustrabit. Hor. IV-V. Pathologiam, duce b. m. Dn. Ludewig, in institutionibus pathologiae, tradet. Praeterea ad lectiones osteologicas, aliasue, quae desiderabuntur, paratus erit.

Praeter ista Generosissimis Nobilissimisque Ciubus de luculenta equitandi, pugnandi gladio saltuistique palaestra, Gallicae item & Italicae linguae scholis, per magistros carum peritissimos, publice constitutos, abunde prospectum est.